

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyitléri cikkek stb. intézendők.

Nyitléri cikkek soronként 10 kr-ért közöltetnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számoltatnak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Választások előtt.

Kézdi-Vásárhely, 1891. jan. 6.

A magyar országgyűlés első 5 éves ciklusa — mely voltaképen 4 és fél éves volt — bejárult, s a jövő országgyűlés február 8-án fog ünnepélyesen megnyitni. Az a rövidke egy hónap, mely a bezárás és a megnyitás között fekszik, éppen elégséges arra, hogy a magyar nemzet nyilatkozzék a felett, hogy van-e bizalma a kormányhatalom és az általa kilátásba helyezett nagyszerű reformok iránt, avagy haladni akar azon az uton, melyet az ellenzéki pártok eddig követtek.

A választás, azt hisszük, könnyű lesz. Magyarország, melynek államférfiai bölcs intézkedései folytán van rohamosan fejlődő ipara, kereskedelme, van zónatarifája, van rendezett pénzügyi állapota stb., nem állhat meg az elkezdett uton, annak további reformok kellenek, meg kell valósulni azon szép álmának, hogy legyen államilag kezelt jó és pontos közigazgatása is. Bármiképpen is beszélhetnek az ellenzék kortesei, nekünk legelső és legfőbb szükségletünk ez, s nem azok a ködös ábrándképek, miket ők hirdetnek. Kormányunknak pedig az állami közigazgatás létesítése képezi legfőbb és legnagyobb reformját, mely felett a jövő országgyűlésnek határoznia kell, s helyesnek kell elismernünk kormányunk álláspontját, hogy e nagy kérdés iránt az egész nemzetet kérdezte meg, midőn egy új országgyűlés elébe terjeszti az ismert törvényjavaslatot.

A választó közönség ismeri a kormány eddigi működését, ismeri azon nagyszerű eredményeket, miket elért; de szemel előtt voltak le amaz áldástalan harcok is, miket az ellenzéki pártok a többség ellen folytattak a múlt országgyűlésen; látta a haladást, eredményes működést ott, a maradiságot, a meddő

szóharcot itt; a választás tehát nem lesz nehéz.

Soha kormány több bizalommal és soha ellenzék kevesebb kilátással nem ment a választás elébe, mint most, s éppen azért meg tudjuk érteni azt a nagy sópánkodást, melyet az ellenzék a téli hideg és az idő rövidsége miatt hangoztatott. Egyéb kifogás hiányában ez is megjárna, ha igaz lenne. A tél hidege nem akadály a szabad vélemény nyilvánítására; ezt minden józan gondolkozású ember csak így tudja; az a 10 napi idő pedig, mely a választások megtartására ki van tűzve, bővön elegendő. A választó polgár meggyőződését nem a választás 10 napja alatt alkotja meg, hanem a múlt eredményei után megalkotta régebben, s éppen nem szükséges, hogy hónapokon át a legsürgősebb munka idejében egész faluk a korteshadak által a békés munkálkodástól elfogassanak. A magyar nemzet józanabb gondolkozású részének télen és nyáron egyforma ohajtása az, hogy követi a drága időt jól felhasználva, üdvös és hasznos törvényeket alkossanak a lassanként lerakják egy nagy és boldog Magyarországot alapköveit, s szilárd meggyőződése az, hogy a kormány e célra törekszik s hogy helyes uton halad; azért a magyar nemzet nagy többségét nem fogja sem a hideg, sem a rövid idő akadályozni, hogy a kormány iránt érzett bizalmának ismét kifejezését adjon.

A szabadelvű párt újévi tisztelgése alkalmával Szapáry gr. miniszterelnök Bokross Elek beszédére válaszolva, visszatekintést vetett a lefolyt országgyűlés működésére. Két kimagasló eredményt mutat fel a lefolyt országgyűlés folyamán: egy a pénzügyi egyensúly helyreállítása, mi a nemzet életképességének fényes bizonyítékát adta; másik a kereskedelmi szerződések megkötése, mely az érdekelt államok közgazdasági viszonyaiban korszakot alkotó esemény. A jövő országgyűlésre éppen oly fontos feladat vár. A szükséges belreformok létesítése, köztük első helyen a közigazgatás reformja, melyhez a törvények egész sorozata szükséges. Meggyőződése, hogy a nemzet az államosítás elve mellett fog nyilatkozni. Szükségesek továbbá intézkedések a törvényhozó testület tekintélyének fenntartására, hogy a szólásszabadsággal vissza ne éljenek és hogy a többség akaratának érvényesülését meg ne gátolhassák. Erre a házszabályok módosítása nem elegendő, hanem azoknak szigorú alkalmazása szükséges. A szabadelvűpárt megnyugvással tekint a választások elé, mert a magát most „nemzetinek“ nevező párt multja bizalmat nem gerjeszthet maga iránt. A szabadelvű párt fenntartja hazafias magyar szellemét. A zajos eljenzéssel kísért beszéd végén köszönetet mondott a miniszterelnök a jó kívánságokért.

Az országgyűlés berekesztése hétfőn délután a királyi várpalotában programmszerűen végbement. A trónbeszédet jövő számunkban fogjuk bővebben ismertetni.

Gróf Nemes János, a Kézdi járás képviselőjének beszámoló beszéde.

Tisztelt választók!

Midőn 1888. évi november 26-án boldog emlékü képviselő elődöm néhai Br. Kemény Gábor miniszter ur elhalálása folytán ezen választó-kerület országgyűlési képviselőjévé megválasztattam, magamnak politikai irányul az országos szabadelvű párt programját jelöltem meg, melyhez akkor e választó-kerület minden választója csatlakozott is. Következtethetem azt azon közakarat kifejezéséből, hogy megválasztásom ellenjelölt nélkül és egyhangulag történt.

Országgyűlési képviselői működésem a szabadelvű párt irányával, melynek soraiból alakult kormány vezeti jelenben Magyarország ügyeit, minden tekintetben összhangzó volt, és soha nem volt alkalmam, hogy a kormány bölcs és áldásos működését legcélszerűbb mértékben is a szabadelvű párt politikai irányával ellentétben állónak láthassam.

Az országos szabadelvű párt által támogatott kormány a lefolyt 3 év alatt igen áldásos és nagyszabású törvényhozási munkákatok fejtett ki.

Ezen munkálatok Magyarországot történelmében korszakalkotóknak fognak tekintethetni; mert azok oly nagy horderejűek, hogy azok igen tekintélyes része felett csak majd az utókor fog elfogulatlan bírálatot hozhatni. Ezek létesítéséhez kitartó munkálkodás, a hazaszeretet melegsége áthatott áldozatkészség és valóban nagyszabású államférfiai éles előrelátás, tapintat és a viszonyok helyes, komoly mérlegelése igényeltetett.

Nem szándékozom a törvényhozás munkálkodásának teljes részletezésével igénybe venni t. választóim türelmét; azok a törvénytárban feltalálhatók, és törvényes kihirdetésük alkalmával arról mindenki bőven meggyőződhetett, hogy valóban hangyaszorgalommal és lázas tevékenységgel működött a törvényhozás magasztos hivatása teljesítésében.

Csak a nagyobb szabású törvényhozási és kormányi intézkedéseket említem, hogy megközelítőleg kidomborítható legyen azon ernyedetlen szorgalom és kitartó munkásság által létesített reform, melyet a kormány kezdeményezése, az országos szabadelvű párt támogatása folytán az országgyűlés elvégezett. Ugyanis rendezett a súlyos békókból szinylődi kormárlási jog gyakorlása — melynek fentartása már tovább halasztható nem volt — egyfelől a bortermelek jogos és korszerű, a szabad forgalom követelményei s igényeinek megfelelően, másfelől a szesztermelés ipari lendülete folytán, és pedig lehetőleg oly szerencsés irányban, hogy míg az eddigi regále-tulajdonosok eddigi jövedelmeiktől nem estek el, az évenként változó és mindenféle befolyásnak alárendelt eddigi bevételük jövőre szilárd és biztos alapon biztosítható lett, addig másfelől a magyar állam pénzügyei részére jelentékeny állandó bevétel volt elérhető.

Rendeztetek az 1874. évi XX. t.-cz. által félrendszeres szabályokkal fenntartott állategészségügyi, ez irányban törvényes intézkedések olyképpen, hogy míg egyfelől gazdaságunk ezen kiváló tényezőjét, az állatállomány egészsége feletti örködést a törvényben elhivatott közegek felügyeletére, addig a külföld is bizalommal fogadja az orszá-

gunkból nem csekély mennyiségben irányuló kivitelt marha-állományunknak.

Kereskedelmi szerződések kötettek a szomszédos, úgy gazdasági fejlődésünk, mint ipari vagy politikai érdekközösséggel levő államokkal, legutóbb Németország, Olaszország és Svájc, melyek által Magyarország gabonakivitelére igen jelentékeny előny biztosított.

Ezen az ország vitális érdekeit biztosító kereskedelmi szerződésekkel kapcsolatosan nagy horderejű forgalmi intézkedések tettek a magyar állam fenntartása és rendelkezései érvényesítése céljából, és hogy a mezőgazdasági termények szállítása, ipari anyagaink a külföldi olcsó gyártmányokkal és terményekkel, különösen az amerikai és orosz gabonával vetélkedhessenek, megváltotta az osztrák vasúttársaság magyarországi részen levő vasúti vonalait, miáltal a magyar vasutak 9000 kilométernyi hálózatot képeznek. Számos helyi érdekű vasút létesítésével hozott ezen nagy horderejű állami vállalat szerves összeköttetésbe, és azon vidékek, melyek eddig azoktól félreesve tengődtek, mint vármegyénk is, bevonathattak ezen hálózatba, melyben az ország gazdasági fejlődésében tevékeny részt vehetnek.

A Duna-gőzhajózási társulat, mely országunkban régi idők bűnei folytán úgy szólván germanizáló szerepet játszott, a magyar állami fensőbb-ség elismerésére kényszerítetett és köteleztetett a díjszabványok tekintetében a kormány befolyását megtérni.

A Vaskapu szabályozása, mely iránt az 1879. évi VIII. t.-cz.-ben beczikkelyezett berlini szerződés által nemzetközileg voltunk kötelezve, folyamatba tetetett, és azon gigási munkán, mely a világ 8-ik csodájául fog tekintetni, jelenben erőlyesen és hangyaszorgalommal dolgoznak.

A védőtörvény teljesen új átalakulást nyert; a védőkötélzettség az európai politikai helyzetre és a szomszédos államok fegyveres erejére való tekintettel fejlesztetett.

A népfelkelői intézmény meghonosított és tetteg életbe is léptetett, biztosítván az által országunknak fennállását és azon előnyt, hogy szerencsétlen meglepetésnek kitéve nem leszünk.

Fontos újítást létesített kormányunk a vasúti zónatarifa behozatalával is, ezen Európában egyetlen intézménnyel, mely nemcsak hogy hatványozta a személyforgalom emelését, ezáltal megkönnyítvén és lehetővé tévén a szegényebb néposztálynak is a hosszabb vasúti utazást, miáltal kiszámíthatatlan gazdasági, kereskedelmi és ipari fejlődésnek nézhetünk elébe, hanem a magyar államnak, mint vasut-tulajdonosnak, jelentékeny előnyöket biztosított.

A hazai iparnak állami kedvezmények biztosítottak, mely által lehetővé tetetett, hogy az országunkban bőven termő nyers anyag itt nálunk feldolgozható és forgalomba hozható legyen.

Ezen nagyszabású intézmények behozatala által a még 1887. évben 22 milliónyi évi pénzügyi hiány teljesen élenyésztetett, és ma ott állunk, hogy az 1891. évi pénztári eredmény jelentékeny bevételi többlettel fog zárulni.

Helyes közgazdasági, politikai és pénzügyi kormányzat, okos, takarékos gazdálkodási rendszer eredményezte azt, hogy jelenben a külföldön Magyarország többé nem mint koldus, hanem mint gazdaságában és pénzügyeiben virágzó állam ismertetik. Állampapirjaink rendkívüli árban keresetnek és fogadtatnak el; befolyásunk az európai államok előtt jelentékenyen emelkedett.

Ezen rendezett állapotoknak tulajdonítható, hogy a közép-európai hármasszövetségben — mely arra irányult, hogy a magyar faj kiirtására és a szláv elemek befolyásának növelésére törekvő Oroszországnak, ezen európai szárazföldi kolosszusnak mindent elnyelő, a szabadságos érzelteket eltipró szörnynek hatalmas és tekintélyes gátat vethessen — helyet foglalhatunk, melyet gazdasági előrehaladottságunkon kívül annak is tulajdoníthatunk, hogy az 1867. évi XII. t.-cz. által létesített, duális és államviszonyainknak teljesen megfelelő államszervezetünk folytán az osztrák tartományokkal közösen egy hatalmas állammá fejlődhetünk.

Nem csekély jelentőségű azon kormányunk befolyásának tulajdonítható eredmény, t. választóim, hogy a hatalmas Németország, mely a büszke, önhitt Franciaországot letiporta és megalkotta a nagy Németbirodalmat, hol a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem a legutolsó községben is virágzik, és Olaszország, mely a legutóbbi időkben is nyílt gyűlölettel viselkedett államunk és intézményeink iránt, elfogadhatóknak tartottak bennünket és velünk élet-halál-szövetséget kötöttek. Bizonyára ezen két józan gondolkodású, reális eszmékkel eltelt nép a távolból is felismerte, hogy fajunk életképes, kormányunk komoly irányú és az európai koncertben tevékenyen közreműködhetünk.

És ezen jelenség komoly figyelmet érdemel; mert, t. választók, azon kor, melyben a magyar kardforgató karja, világot rendítő hatalmas hadsereg a félvilágot megrémítette, lejárt. A tüzzel-vassal pusztító török és tatár ellen három századon át tartó küzdelemben erőnk megtört, számban megfogytoktunk. A jelen korban, midőn Lebel, Mannlicher, Krupp, Uchatius fegyverei döntik el a hadjáratok sorsát, önmagunkat egymagunkra fentartani képtelenek volnánk, miért is egy olyan szövetségest kellett szerezniünk, ki érdekközöségünk fogva uralkodó házukkal való közös érdekünkre tekintettel ránk van utalva, és ez az osztrák tartományok különböző, de egy fejedelem egységes alkotmányos kormányzata alatt álló népek és nemzetek, kikkel az 1867. évi XII. t.-cz. által egy egységes osztrák-magyar monarchiát alkotánk.

Ezen állapotokat az 1867—1870-es években kormányzott Deák-párt, majd a jelenlegi szabadelvű párt által támogatott kormány súlyos áldozatok árán létesítette, mely gazdasági életünket, hiteitünket, tekintélyünket, pénzügyeinket rendezte, fegyveres erőnk hatalmi állásunkhoz méltóan fejlesztette.

Csak egy visszapillantást méltóztassanak vetni a 70-es évek szomorú korszakára, midőn az ország a fejlődő állami működés vagyoni súlya, a próbálgatások meddő sikere, olykor téves irányja miatt majdnem a tönk szélére jutott, külföldön hitelünk nem volt, állami egzisztenciánk létjogosultsága kétségbe vonott.

Ezen állapotok ismerete és helyes mérlegelésével lehet a jelen állapotok felett kellő bírálatot hozni a nemzeti fejlődés munkájának mikénti teljesítése felől.

Valóban, t. választók, önérzettel és büszkén vallom magamat azon párt tagjának, mely párt közreműködése mellett ily óriási, korszakalkotó munkák létesítettek.

Hangoztatott ellenzéki oldalról, hogy úgy a kereskedelmi szerződések, valamint a politikai szövetségek azért károsak, mert azok nem Magyarországgal önállóan, hanem az osztrák tartományokkal közösen kötettek, hogy azok által a magyar érdekek háttérbe szorítottak és Magyarország a jogfeladás terén áll. Az ellenzék különböző politikai felfogásokkal azt iparkodik bebizonyítani, hogy Magyarország az 1848-iki törvények által biztosított alkotmányos rendszerét feladta s hogy az osztrák tartományok járma alatt nyög stb.

Ezekre tisztelettel bátorodom t. választóimat feleletre kérdeni: Mely jelenség igazolja ezt? Kereskedelmünk, iparunk, gazdaságunk teljesen független; magyar kereskedelmi és iparkamarák intézik saját ügyeinket. — Gazdasági kérdésekben hol a német szellem? Ha, visszapillantva az 1848. előtti időkre, egybe hasonlítjuk azokkal a mai állapotokat, hol azon időknek legcsekélyebb maradványa? — Mely katonai kormány az, mely feletünk rendelkezik? — Nem áll-e nyitva barkinek a kérvényezés joga? És hivatalnokaink minő zsarnokságot követnek el, és mikor? Vajjon nincs-e megtorlás minden visszaélés ellen? Vajjon lehet-e komoly politikusknak tekinteni, ki ma azt mondja, hogy rendszerünk német és alkotmányunk meg van nyírálva? hol? mi által?

Valóban ezen jelenség, hogy ilyen hazugságokat magukat nagyszabású államférfiaknak tartó vándor apostolok hirdetnek, kellő bizonyíték arra hogy nálunk az alkotmányos szabadság teljesen

honos, az megnyírálva nincs és arra német befolyás nem gyakoroltatik.

Felhozatik, miképp az osztrák-magyar hadsereg iránya minden más, csak nem magyar. Ifjaink elnyomatnak és a tisztékké való kiképezést a német nyelvben való járatlanságuk miatt lehetlenné teszik.

Igen könnyű ezen felhozott argumentumokra érvelni s a legközönségesebb felfogású, józan gondolkodású ember előtt azokat a maguk értékére leszállítani.

Igaz, hogy a hadsereg hivatalos nyelve a német, de az egyes ezredekben, hol tulnyomóan magyar ifjak vannak az ezred kötelékében, az ezred nyelve a magyar.

A hivatalos nyelv egységét megkívánja a hadsereg egységes vezénylete; annak szelleme sem német, sem magyar, hanem a felség iránya, t. i. az összm monarchia érdekegysége, mely nélkül képzelné sem lehet, hogy hadjárat esetén a különböző nyelvű ezredek, csapatok kormányozhatók legyenek.

Valótlan, hogy a magyar — tisztességesen viselkedő — ifjak elnyomatásban volnának. A szorgalmas, munkás, katonai fegyelmet ismerő ifjú, mint mindenütt, ott is hasonló bánásmóddal találkozunk, mint bárki más. Ezerekre megy a száma azon ifjaknak, kik így tisztékké kinevezettek és a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint egyetlen egyévi önkéntes sem bukott el azért, mert német nyelvismerete hiányos volt, ha egyébként is tanult és jól viselte magát.

A korhely, tanulni nem szerető, hitvány, komisz jellem sehol sem boldogulhat, annál kevésbé a katonaságnál, hol a tisztéktől a tisztességet, komoly irányt meg kell követelni, mert léha semmi fráterekre százak elétét bízni nem lehet. Az ilyen ifjakért kár az ellenzéknek a nagy dobort megütni s minduntalan katona-hecczet csinálni.

Mit szóljak az igazságügyi, pénzügyi adminisztráció reformja terén elért vívmányokról, a kir. táblák decentralizációjáról, miáltal elérhető volt hogy az igazságszolgáltatás gyorsabb és határozottabbá vált? a pénzügyigazgatóságok számszaporításáról és azoknak a vármegyék székhelyeire történt kirendeléséről, miáltal az adózók könnyebb és olcsóbb módon befolyásolhatják az őket érdeklő ügyek elintézését!?

A helytelen alapu, igazságtalan módszerű és surlódásokra alkalmat szolgáltató megyei közmunka-rendszer beszünttetett és az utadótörvény meghozatalával egy igazságos, észszerű intézmény állított be.

Kidolgozta a kormány a közigazgatási tisztviselők államosításáról szóló törvényt és az ezzel kapcsolatos garanciális törvényeket is; azonban ezen fontos reformmunkálatok keresztülvihetők nem voltak, mert ámbár a mostani nemzeti párt — akkor még mérsékelt ellenzék — ezen korszakalkotó munkában a kormányt támogatta is (mentesen Isten ilyen jóakaróktól) és igen jelentékeny többség volt a törvény megalkotására biztosítva, a 48-as és függetlenségi pártnak a politikai életben nem eléggé kárhoztatható, minden alkotmányos rendszert feltorgató obstrukciós magatartása miatt törvényt emelhető nem volt. Egy félévig tartott a meddő, ok nélküli szöözön, elfajulásával a tisztességes tárgyalás elméletének, az egymást meghallgatni akaró és egymást számbavévo felnőtt férfiakat jellemző érett magaviseletnek. Az országgyűlésre az ellenzéki képviselő urak újonatj amerikai vagy francia rendszert, előttünk eddig nem ismert, csupán a francia rémuralom idejére emlékeztető magatartást, minden tisztességes, komoly emberben méltó felháborodást keltő magaviseletet vittek a képviselőházba. A tanácskozást folytatni nem lehetett és a kormány kénytelen volt azon elemek iránti tekintetből a képviselőházat, az országgyűlést eloszlatni, s a nemzethez fordulni, hogy ezen esztelen és tisztességtelen obstrukciós politikát helyesli-e? Vajjon jelen gazdasági körülményeink között megegyedhető-e, hogy némely képviselő ur közbeszólásainak kedvéért évenként 500—600 ezer forint kiadási többlettel szaporodjék a nemzet terhe azért, hogy a tanácskozással hosszúra nyújtásával a képviselői napidíjak stb. szaporodjanak?

Ily jelenségek nem egészségesek, ezt a szabad-
elvű párt nem akarta és undorral fordult el ezen
erőszakosságtól, s megmérlegelvén komoly, haza-
fias tervét, nyugodtan és önmegadással mondott
le félévi képviselői mandatumáról, nehogy ezen
idő is ok nélkül és ingyen poecskoltassék azon
elemek által, kik jelenben még tagjai ugyan a
képviselőháznak, de szent hitem és meggyőződés-
em, hogy a nemzet gondoskodni fog, miképp oda
méltatlanok be ne tolakodhassanak.

Minthogy tudomásom van arról is, hogy az országgyűlés bezárása előtt már is megindult egy mozgalom, hogy ezen tisztán szabadelvűpárti kerületben, mely kétszer egymásután csatlakozott a szabadelvű párt jelöltjei mellé, a választók függetlenségi irányban kapacitáltassanak, sőt ezen eszméknek elterjesztésére Magyarországból rendeltettek ügynökök, kik ékes díkeziókban gyönyörködtették volna hallgatóságukat: kijelentem, hogy én azon urakat azon a téren nem követhetem.

A szabadelvű párt komoly munkájában, elveiben nem változtatott irányokat, azok most is azok, melyek voltak, és azoknak nagy garra, hűködéssel való terjesztésére szükség nincs. A nemzeti érzet szükségét a komoly irányu munkának, és tudja is, hogy kik azok, kik ily irányban működnek. Azok bizonyára nem, kik elhagyják képviselői állomásaikat, és a helyett, hogy az ország házában tevékeny részt vegyenek a komoly munkában, bebarangolják az országot, mennek oda, hova nem hívták, és gunyolódnak a komoly munka felett, ócsárolják azon alkotást, melynek létesítése körül csak annyiban vettek részt, hogy jó napszámok mellett a munkálkodó pallért és ácsot minduntalan zaklatták, irányától félrevezetni igyekeztek, nekimenve, míg azok pihenni távol voltak, a félig kész munkát romba dönteni igyekeztek.

A jelen korszak nem arra való, hogy diktáljunk, hanem hogy dolgozzunk!

En teljesítettem kötelességemet; szerény tehetőségemhez képest befolytam a brassó-háromszéki helyi érdekut vasut alkotásába, s bár országot és hadat verő zengzetes ódákat nem beszéltem, lelkiismeretem nyugodt, hogy mint képviselőjük, érdeküket méltóan képviselni és támogatni igyekeztem.

És ezen kijelentéssel leteszem kezükbe azon zászlót, melyet 1888. november 2-án kezembe adtak, észinte köszönetemet fejezven ki bennem helyezett bizalmukért, és hogy nekem alkalmat nyújtottak a közügynek szolgálatokat tehetni, kérvén, mikép a jelen téli időszakban, midőn a beszámolásnak módja a nyílt szabadsban lehetlenné van téve, ezen módon írásban tett beszámolómat elfogadni kegyeskedjenek.

Együttal lelkem mélyéből kívánom, miképp t. választóimnak adjon az isteni gondviselés a beállott új évben áldást és egészséget, hogy együttes erővel, fokozott tevékenységgel működhessünk szent hazánk és szeretett nemzetünk jóvoltára, előmenetelére. Óvja Isten minden elemi és bármely csapástól, hogy a számban és erőben megfogyatkozott székeley nép egy jobb jövőendő felvirágzást mérjéhesse.

Éljen a haza!

Éljen a király!

Éljen a székely nemzet!

Kelt **Hidvégen**, 1892. január 5-én.

Gróf Nemes János.

Különfélék.

— **Halálozás.** Őszinte részvételt kelt egy derék férfi halála, kit Háromszékvármegyében becsületos, nyílt jellemű, nemes szívű és előzékeny, finom mórúárért mindenki tisztelt és szeretett. Bagoly József, nyug. m. kir. honvédszázados hunyt el január 1-én Budapesten, hol gyógykezelés alatt állott pár hét óta. Az elhunyt több mint 10 éven át Kézdí-Vásárhelyt a 24-ik zászlóaljnál volt szolgálatban s ezen idő alatt az egész társadalom szeretetét annyira megnyerte, hogy kevés ember halála okozott volna oly igazi mély részvételt, mint a jó „Bagoly bácsié.” Az elhunyt nemes lelkű férfiú rákos bajban szenvedett s gyógyhatatlan betegségbe az izmos, erőteljes férfit 69 éves korában sirba vitte. A boldogult halálát igaz

résztétel fogadják tisztásrai; azok között első sorban Tuzson János nyugalmazott m. kir. hová- védest szolgált legerősebben, ki az el- hunytnak évtizedeken át elválatlan kebelaratja, ki meg osztotta vele az aggság m. gányát és pá- ratlan szeretettel viselte gondját a kinos kórbán szenvedőnek egész utolsó órájáig. Bagoly József a budapesti álló-úti belgyógyintézetben keresett a legutolsó napokban szenvedései közt enyhülést, hol régi tisztásrai, azok között Gráf lovassági tábornok és Török Ferencz tábornok, ifjúkori ba- ráta látogaták meg a sir szélén álló nemes lelki férfit. Fájdalom, sem a tudomány, sem az aggodó résztvétel fel nem tartóztathatták a halálos kört romboló útjában s ma már a kerepesi temetőben pihen a hosszú szenvedésben megfáradt derek férfi. Legyen nyugalma csendes.

— Az influenza. Mióta a tél beköszöntött, ennek a betegségnek állandó rovata van a lapokban. Naponként ezer meg ezer köresét merül fel az országban, némely helyeken enyhébben, másutt meg veszedélyesebb jelleggel. Természetesen minden náthát, kaczenczammert, apróbb hűlést a szegény influenza terhére írnak; de az is igaz, hogy ez az új betegség különösen az előrehaladottabb korból sok áldozatot szedett az idén is. Megyénkben az influenza különben elég enyhén lépett fel; csaknem minden községben merült fel egy pár eset, de vannak községek, hol a lakosság egyharmad része megkapta. Kézdi-Vásárhelyt az utóbbi napokban fordult elő szörványosan egynehány influenza-eset, de mind ennél nagyobb lefolyásuak. Halálal egy sem végződött.

— **Öngyilkosság.** Axin Gyárfás zenész Kézdi-Vásárhelytt hétfőn felakasztotta magát. Tettének oka: gyógyíthatlan betegség.

— **Házasság.** Léczfalvi Gyárfás László, a csik-szeredai kir. törvényszék elnöke, december 1. hó 17-én vezette előtérhez Maros-Vásárhelyen Szabó János m. kir. honvéderesd bájós leányát Zsuzsikát. Az esketési szertartást Kovács Ferencz apát-plébános végezte. Esküvő után az ifjú pár ottho-nába, Csik-Szeredába tért. Az esküvőn jelen volt fényes társaság ünnepén részt vett Mikó Bálint Csikmegye főispánja is. Összinte szerencsekíváná-tunkkal járulunk mi is az ünnepők sorába!

— A közdívasárhelyi ref. egyház egy éve. A közdívasárhelyi ref. egyházban a lefolyt esztendőben házasság lépett 28 pár, ebből vegyes 14 pár. Kereszteltetett 93, fiú 36, nő 57, házasságon kívül fiú 1, nő 3. Temetett 62, férfi 30, nő 32; ebből 5 éven aluli 11, fiú 6, nő 5. Átállott más felekezettől 7. Lélekszám-szaporodás 288. Jelenlegi lélekszám 2869.

— **Szilveszter-est.** Az ó-évet, a nagy halottat, kitűnő jó hangulatban temették el — mint lapunknak Altörjáról írják — Bárá Apor János vendégszerető házában. A vidéki intelligenciájának mint egy 38 tagja volt együtt, kiknek egyikén senkő látott meg, hogy az öreg halottat valami erősen fájlnál. A ház bájos asszonya érdekes műsorról is gondoskodott. Mindenekelőtt Mihályt János ment a felolvasó-asztalhoz és egy humoros költeményt olvasott fel igen jó előadással. Majd egy szép képlet következett; ugyanis Vajna Margit (tavasz), Bernáld Teréz (nyár), Benkő Emma (ősz) és Vajna Sándor (tél) nagyon csinos képletben bemutatták az évnek négy szakát görögütöz fény mellett. Azután meg Benkő Emma k. a. szavalt a Várady Antalnak egy kedves költeményét; szavalatán annyi mélység, annyi érzés huzódott végig, hogy mindenki bámulatának és meglepetésének adott kifejezést. Műsor után a finyes szalomba ment a térsáság egy kis barátságos tereferére; majd vacsorához ült a térsáság, hol a kitűnő fogások és a hozzávaló jó borok teljesen kielégítették az éhség bacillusait.

— **Baleset.** Geréb János sepsiszentgyörgyi ügyvédet sajnálatos baleset érte. Deczember 30-án reggel Nagy-Borosnyóról hazajövet kocsijában töltött fegyvere véletlenül elsült s a töltés balvállát megsebesítette. Szerencsére, a sérülés komolyabb aggodalmakra nem ad okot.

— Kovásznai hírek. Az influenza Kovásznán aggasztó mérvben terjed. Van több olyan népes család, melynek minden tagja ágyban fekszik ezen új divatu betegség miatt. Számosan vannak, kik már régebb időben benne voltak, s most újlag nyakig belekeveredtek a veszélyes kórba. Azon kevesek, kik már fölgyógyultak, elgondolható, hogy nem valami édes emlékekkel gondolnak vissza az influenza czírogatásaira. — Farkas tört be újév éjjelén kovásznai Csutak Ferencz piaczi telkére. Az átkozott ordas előbb egy pár libát falatozott fel poor appetito s aztán néhány darab tyukot mentett meg a mindennapi tojás kötelezettségétől, és végül, valószínűleg azon elvből kiindulva, hogy: varietas delectat (még a gyomrot is), befurta magát a juhakolbász s az ott talált ártatlan birkákat nem is faji különbség nélkül in flagranti földhöz verte, annyira drasztikus módon, hogy

egyedül ő maradt a csárdában. Miután jóllakott, eloldalgott, ki tudja, merre felé? A házbeliak csak reggel vették észre a szörnyű pusztítást. Orda ur most valahol jóízűt nevet bajusza alá a sikerült csíny fölött. — A k o v á s z n a j ev. ref. egyházban 1891-ben született 103 gyermek; ebből 49 fiu, 54 leány. T-hát 9-czel kevesebb, mint 1890-ben. Meghalt 110 egyén; 50 férfi, 60 nő. 1891-ben 45 tel több halt meg, mint a megelőző évben. Házasságra lépett 28 pár, vagyis 14 párral kevesebb, mint 1890-ben. Konfirmáltakott 118 növendék; 60 leány, 58 fiu, Bizony, ha a születési és halál-ozási arányt tekintjük, elég szomorú statisztika ez. Minden tételnél esés mutatkozik. Az embernek szinte fáj a lelke, midőn fajunk fogyását látja.

— Ismét tűz volt Kézdi-Polyánban f. hó 4-ikére virradó éjjel 2—3 óra közt a III. kertületben. Bokor Györgynek a csüre gyuladt meg, melytől a Bokor Ferencz hinti közvetlen mellette levő csüre is leégett. Rendkívüli zsufoltan volt mindkét csür takarmánnyal megrakva és oly sűrűség közi, hogy megmenteni mit sem lehetett. A kái mintegy 1000 fira tehető, s a károsultak csupán 100—100 ftrra biztosítottak volt az Adriánál. — Az új évben is — úgy látszik — ismétlődni akar a mult évi 8—9 tüzeset, mely miatt községünk lakossága már nyugodtan aludni sem mer, annyira erőt velt rajta a sok ijedség. Ezen állapot — mely végveszéllyel fenyegeti életre való községünket — sürgős intézkedést vár! Első sorban is várja, hogy a m. kir. csendőrség minden héten mentől többször községünkbe ellátogasson, hogy megakadályoztassanak ugy az ilyen esetek, mint az a sok éjjeli tivornyázás és gyakori verekedés, melyek most ugy szólván napirenden vannak! — Figyelő.

— Zártkörű bál lesz Kézdi-Martonfalván az ev. ref. papi lakás termeiben e hó 16 án az egyházközség javára Dinuj Józsi zenéje mellett.

— **Szenzációs öngyilkosság.** Piußsich Lajos, az Első Hazai Takarékpénztár főpénztárosa, újév napján reggel vádai börtönben agyonlőtte magát. Az öngyilkosság híre óriási szenzációt keltett a fővárosban, bár Piußsichot mindenki dugdagdag, becsületes embernek ismerte. Feltétlen bizalommal volt irányában az intézet is. Vádai börtönök ritka fényűzéssel volt berendezve. Életmódja guválleros volt. Most, halála után, kitűnt, hogy kikaszott. Az elsikkasztott összeg, mint a vizsgálat folyamán kiderült, 1 millió és hatvanezer forint-ra rug. A takarékpénztár egy kommunikében kijelentette, hogy a sikkasztás a betéteket nem érinti, csak az intézet magánvagyonát fogja terhelni.

— **Érdekes irodalmi pályázat.** A „Képes Családi Lapok”, mint a legelterjedtebb és legnépszerűbb szépirodalmi hetilap, kellesse ünnepi meglepetést szerzett olvasóinak a sa érdekelt köröknek, a meny nyben karácsonyi számában — mely nagybecsű közleményeivel a pompás illusztrációival amugy is egyike a legsikerültebbeknek — kettős pályá zatot hirdet, és pedig egyet egy humoreszkre, melynek díja 50 frank aranyban, és egyet egy népszerű egészségügyi czikkre, melynek díja 20 frank aranyban. — A „Képes Családi Lapok” vá rosunkban és megyénkben annyira el van ter jedve, hogy alig van művelt család, melynek asz talán ne találónk, s így bizton hiszszük, hogy megyénk és városunk írói és íróái is részt fog nak venni e nemes versenyben a rajta lesznék, hogy mint Jazon hajdani vitézei, a csillogó ara nyokat, habár nem karddal, de tollal meghódítsák s azáltal városunk irodalmi hírnevét emeljék.

— Egész egyszerűen. „Uram, ön már hosszabb idő óta foglalkozik unokámmal, nagyon hevesen udvarol neki, sőt nemrég meg is csókolta. Mit szándékozik most tenni?” — „Szándékozem ezt jövőre abba hagyni.”

— Nyilvános köszönet. Kézdi-Szentléleken az újra javított, igazán csinos s a vidéken pártját ritkító községházát 1891 decz. 16-án adták át a közhasználatnak. Ez alkalommal kézdvásárhelyi tñts. Tóók Bálint kereskedő ur egy igen szép és értékes függőlámpával ajándékozta meg a községet, mely világító eszköz jelenleg a községháza nagy termét díszíti. — Tudjuk, hogy nevezett kereskedő ur e nemes tette által nem nevét akarta csillogtatni, hanem a községnek vele és üzőlel szemben tanúsított több évi bizalmát akarta meghálálni. — Mig egy részről jól esett községünknek e szíves megemlékezés, mely a bizalom képesít még erősbé tette, más részről a leghálásabb köszönet kifejezése mellett azt kívánjuk: Áldja meg az isteni gondviselés hosszú élettél és tartó boldogsággal! A község nevében: az előjáróság.

Hi vatalos árfolyamok a budapesti áru- és
érték- tőzsdén

1892. január hó 4-én.

Magyar aranyjáradék	6 ⁰ / ₀	—
Magyar aranyjáradék	4 ⁰ / ₀	103 08

Magy. papíráradék 5%	101.10
Magyar vasúti kölcsön	—
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	—
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	—
M. keleti vasúti államköt. III. „	111.—
Osztrák járadék papírban	87.75
Osztrák járadék ezüstben	999.—
Osztrák járadék aranyban	106.—
1860. államsorsjegyek	137.50
Osztrák-magyar bank részvény	962.—
Magyar hitelbank részvény	352.—
Osztrák hitelintézet részvény	307.30
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	—
Temes-bánati földteherm. kötvény	—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	104.—
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	—
Magyar nyeremény-sorsjegykölcsön	137.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	128.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.37
20 frankos arany	9.37
Német birodalmi márka	56.50
London (2 havi váltókért)	159.84
20 márka arany	11.56

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

Hirdetések.

Haszonbér.

A kisegítő takarékpénztár helyisége alatti földszinti lakás a hozzá tartozó telekkel együtt ápril 24-ikétől kezdődőleg kiadó. Értekezhetni Dávid Gyulánál.

Szám 5724/1891.
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy kézdivásárhelyi ügyvéd dr. Szaecsvay Gyula végrehajtónak kézdivásárhelyi Korondi Lajos és neje Dummel Mária végrehajtást szenvedő elleni 30 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Kézdi-Vásárhely város határára fekvő, a k. vásárhely-kantai 1567. számú tjkönyvben foglalt 699. hr. sz. ingatlanból végrehajtást szenvedők, Korondi Lajos és neje Dummel Máriát illető egyharmad rész illetőségükre a C. 1. alatti Janesó Éva özv. Dummel Ferdinándné javára be-ebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül az árverést 597 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi január hó 23-ik napján délelőtti 9 órakor a kézdivásárhelyi kir. törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60. törvényzikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelytt, 1891. évi november hó 2-án.

Gaál István,
kirendelt egyes bíró.

Sz. 374. ár.

1891.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város árvaszéke ezennel közhírré teszi, miszerint helybeli Szöcs Dániel eszmadia gyám által képviselt kiskoru árva Szöcs Ferencnek a kézdivásárhely-kantai 992.sz. telekjegyzőkönyvben 2150/1. hr. sz. a. felvett fáházas beltelke és az oroszfalvi 329. sz. tjkönyvben 598., 613., 614/1. hr. sz. a. foglalt ingatlanai (szántók) a legtöbbet ígérőknek 1892. évi február hava 20-án d. e. 10 órakor a tanácsház termében örök áron el fognak adatni.

A beltelek kikiáltási ára 500 frt, a két szántónak pedig 300 frt, bánatpénz 10%, és kötelesek vásárlók a vételárt (bánatpénzek elvesztése mellett) 30—30 nap alatt a gyámpénztárba helyezni, minthogy addig a szerződések kiadatni nem fognak.

Miről vásárolni szándékozók értesítettnek Kézdi-Vásárhely város árvaszékének 1891. december hava 24-ik napján tartott üléséből.

Bartók Károly,
árvaszéki elnök.

Hegyesi Alajos,
jegyző.

Csuz. köszvény, tagszagatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölő a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszertárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennél fogva mindig határozottan

„Horgony-Pain-Expeller“
kérendő.

KÉPES CSALÁDI LAPOK

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkeszti: **dr. Tolnai Lajos.** Főmunkatárs: **dr. Váradi Antal.**
Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: **dr. Murányi Ármin.**

Előfizetési ára:

a „Hölgyek Lapja“ című divat-melléklet s a Regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A «Képes Családi Lapok» című hetilap új negyedébe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar művelt családoknak e szellemi kincsét a következő írók és írók támogatják: Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Temérdek (Jeszenszky Danó), dr. Prém József, dr. Sziklay János, Inezedy László, Palágyi Lajos, Erődy Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Palotay Akos, stb.; Beniczki-Bujza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mira, Kuliffay-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevessiné-Sikor Margit, V. Gaál Karolina, Karlovsky Ida, Mericzay Karossa Irma, Erzsike stb.

A „Képes Családi Lapok“ az összes szépirodalmi képes heti lapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöli, képei a jelen eseményeit s a leghíresebb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja“ című havonként kétszer megjelenő divatmelléklet a legújabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonyoknak valóságos szellemi titkára, a menyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna, s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymelléklete külön beköthető négy kötet érdekes regénnyel ajánlódokozza meg évenként az előfizetőit.

Zöld borítéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám-, koczka- és ponttalányokkal és szórójátványokkal, melyeknek megfejtői értékes jutalmakat kapnak.

Mutatványokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mind azoknak, a kik ez iránt — legezészerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 40 krajczár csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; a ki 3 frt előfizetési összeget 30 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt; és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala **Budapest, Nagykörönteza 20. szám.**

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.